

# EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

»V edini je moč«

»EDINOST« izhaja 2 krat na teden vsako sredo in saboto o poludne. Cena za vse leto je 6 gl., za polu leta 3 gl., za četrt leta 1 gl. 50 kr. — Posamezne številke se dobivajo pri opravištvu in v trafikah v Trstu po 5 kr., v Gorici in v Ajdovščini po 6 kr. — Naročnine, reklamacije in inserate prejema Opravištvo, via Torrente, »Nova tiskarna«.

Vsi dopisi se pošiljajo Uredništvu »via Torrente« »Nuova Tipografia«; vsak mora biti frankiran. Rokopisi brez posebne vrednosti se ne vračajo. — Inserati (razne vrste naznaila in poslanice) se zaračunajo po pogodbi — prav cenó; pri kratkih oglasih z drobnimi črkami se plačuje za vsako besedo 2 kr.

## Temeljni pojmovi prave državne politike.

### IX.

Zmožnost naroda za reformacijske in kulturne naloge se tudi kaže v njegovej fizični moči, v njegovem hitrem množenju, v njegovem naravnem življenju. Mnogi narodi, ki stojé zdaj na visoki stopnji kulture, nemajo več poklica, ne moči v sebi, da bi v bodočnosti izvrševali kak poseben kulturni posel. Nekateri menijo, da bo zemlja sčasoma preobljudena, drugi zopet trde, da v prav tiste meri, kakor raste prebivalstvo na zemlji, rastejo tudi potrebe za živéž. Oboje menenje je neopravičeno, in resnično je le to, da obstoji toliko glede živalstva, kakor tudi rastlinstva popolna harmonija, tako sicer, da ni nobena panoga drugej na potu; ali glede človeštva je le to dokazano, da se število prebivalstva v katerem kraju množi, v drugem pa pojemlje in tako je razumeti, zakaj ne bo zemlja nikoli preobljudena. — Množenje, ali pa pojemovanje prebivalstva v enej ali drugi državi je najboljši spričevalo za krepkost ali pa za slabost enega ali drugega naroda, za njega napredek ali pa propad iz katerega koli si bodi uzroka.

V tem obziru smemo primerjati življenje narodov se življenjem posameznega človeka. V mladeniških letih človek vsak dan pridobiva na moči, kadar pa se človek postara, začnejo pa polagoma pojemati te moči. Ako pa kak mladenič zgubiva na telesnih močeh, spoznamo in porečemo precej, da je bolan, da umre pred časom. Prav to velja gledé rastenja ali manjšanja števila prebivalstva. Ako kak še mlad narod na številu hitro raste,

moremo iz tega sklepati, da ima ta narod veliko živensko moč v sebi, da je žilav in da ima tudi poklic, da spolni veliko kulturno misijo na svetu, s kratka, porečemo, da tak narod ima veliko prihodnost. Ako pa pojemlje število enega ali drugega naroda, potem moramo iz tega sklepati, da je dotični propad ali le začasen, prouzročen po boleznih, vojnah, ubožstvu, ali da je kroničen in vodi v gotov propad.

Prvi slučaj, da se je namreč katerega naroda število zmanjšalo vsled vojn in bolezni, ne da še sklepati na to, da narod propada, to je le začasna bolezen, katere se da ozdraviti, kakor hitro se odstranijo nje uzroki. Vse drugo je pri kroničnem propadanju. To propadanje je mogoče pri starih narodih, ki so uže dovršili svojo kulturno nalogo in po mnogem delovanju počasi hirajo kakor stavec, ki je v mladosti in kakor mož mnogo delal in koristil. — Ali tako propadanje je tudi mogoče pri še mladih narodih, ki niso na svetu izvrševali še nobene prave kulturne naloge in katerih delovanje se je bolj kazalo v razdelovanju, razkopavanju, nego pa v stvarjanju. Taki narodi so podobni lepemu močnemu, a razbrzdanemu mladeniču, ki je zlorabil svoje moči in vsled tega dobil sušico. Kakor tak mladenič, prav tako tudi tak mladi narod hitro pojemlje in umre, za njega ni več zdravila. Na tej podlagi moremo mi tudi evropske narode razvrščevati v take, kateri propadajo, ker so uže izvršili svojo kulturno nalogo, v take kateri propadajo, ker nimajo nobene take naloge, in v take, kateri imajo bodočnost, in kateri so nositelji novih idej in načel.

Mi vidimo danes na priliko nemški narod, ki zdaj stoji v moški sta-

rosti, ki je krepak in napreduje na vsi moč, on je močan na zunaj, produktiven na znotraj; on in njemu soroden anglo-saski narod se močno množita. Ta dva sorodna naroda, mora se reči, da sta zdaj v svoji moški starosti, da sta krepka in da v Evropi stojita danes pred vsemi drugimi.

Pri takozvanih romanskih ali onih narodih, ki so nastali iz križanja starih Romanov z drugimi mlajšimi narodi in se tako pomladili, pa opazujemo, da so uže bolj podvrženi lastnostim starikovega, manj krepkega moža, kateri je uže prekoračil najlepša leta. — Imamo v Evropi pa tudi take narode, ki so o svojem času, pred stoletji, divjali po Evropi in z mladeniško močjo pokončevali vse, kar se jim je ustavljalo; vsa Evropa se je tresla pred njimi; pri vsem tem pa so hitro propadali, ali pa še propadajo, ker niso imeli nobene kulturne naloge ali misije v Evropi. Taki so bili mogočni Avari, Huni, taki so v novjšem času Turki ali Osmanli in njim se morejo po nekoliko na stran staviti tudi znani potomci Hunov, ki si sicer prištevajo neko kulturno nalogo, a popolnem po krivem.

Ta mali narod in njemu tudi sorodni turški narod, se niti več ne množita; njihovo število propada, kolikor bolj ja obdaja evropska kultura; ona nista sploh imela nobene kulturne misije v Evropi; ona ste se le v razdiranju, v vojni pokazala močna, nikoli pa v stvarjenju, na polju mirnega dela in človeškega napredka — v čemur se razodeva človeški genij. — Propad Osmanlijev se vrši pred našimi očmi, oni umirajo kakor lep, krepak mladenič, ki je svoje neizmerne moči zlorabil . . . oni umirajo za sušico. Drugi narod, ki je posvečen enakej osodi, obkoljen je od vseh

strani od Slovanov, katere hoče podjarmiti; ali to so le obupni čini mladega bolnika. Ta narod se ne množi več, ker je premajhen, on se mora prej ali slej potopiti v slovanskem morju. V tem naj nas ne motijo začasni uspehi, začasni lišp. Avari, Goti in drugi narodi so strašili ves svet, a nazadnje so zginoli kot narodi in potopili se mej druge narode. Prašanje nastane zdaj, katerega naroda v Evropi pa je prav za prav bodočnost? Kateri narod je stopil zdaj v mladeniška svoja leta in uže zdaj kaže, da ima spolniti največo kulturno misijo v Evropi? Mi menimo pred vsem Slovanstvo v obče, ali ruski narod, kakor največje deblo slovanske družine še posebe.

Slovani so mej vsemi evropskimi narodi najrodovitnejši in glede kulturnega dela najvstrajnejši, kar vse je dokazano po zgodovini in statistiki.

Pogledajmo si samo Rusko, kako se ona množi? Recimo, da se pomnoži na leto za 1 % nje prebivalstvo, tako bode v kratkem imela ta država le v evropskem svojem delu do 100 milijonov prebivalcev, ali odstotek množenja prebivalstva na Ruskem je še veliko večji. Enako se tudi drugi Slovani prav hitro množé. K hitremu množenju Slovanov in posebno Rusov pomaga tudi mnogo lega in pa velikanski obsežek dežel, v katerih prebivajo, in pa dobrot tal onih dežel. Pogledajmo si neizmerno Rusko, ki obsega  $\frac{2}{3}$  Evrope, pogledajmo si potem Balkanske dežele, ki so skoraj izključljivo Slovanske; koliko je še prostora za pridelovanje, za širjenje kulture, za pomnožitev blagostanja v vseh teh neizmernih deželah!

Da pa je v napredek in pomnoženje roda v prvi vrsti potreba dosti

## PODLISTEK.

### Slovó.

#### I.

Od srca dišit se je srce tože,  
Neg' sinu, očev kad ostavlja dom.  
A. Senca: Šekspir R. I. J.

Dan se nagiblje, solnce se pomika proti zahodu in hladna senca pokriva bolj globoke doline. Dan je bil lep, topel, prav majnikov dan; radi tega se pa tudi vse veseli hladnega večera, ko bode mogoče oddahniti se v prijetnem hladu. Solnce je zašlo za daljne gore. Ptice utihajo in se spravljajo k počitku. Hladen mrak je legel na malo pod nizkim holcem ležečo vasico. Posamezne korčene strehe se vidijo izmej zelenega in cvetočega drevja.

Sredi vasi se vzdiguje nekoliko večje poslopje se zvonikom — to je vaška cerkev. Kmalu na vzhodnej strani vasice je gozd, ne velik bukov gozd, le sem ter tja črni se še kaka jelka ali beli vitka breza. Od vasice proti gozdu ob stezi je nizko grmovičje, koje obrasta osamele skale. Zdj se je prikazal lune srebrni obraz izza gozda in ogleduje najskrivnejše kotičke v nekem v skalo vsekanem prostoru. Ves prostor je tak, kakor predvežje kakega grada. Pred vhodom raste trnje ter skoraj brani vhod, a notranje skale

preprega in obrasta zeleni bršljan. Rekel bi: narava sama je tak kraj tako uredila, kakor da bi bil čemu družemu namenjen. Narod reka tu »pod Skalo«, ker res velika skala brani, da deževne kaplje ne namakajo tal, ampak se ocejajo polagoma po bršljanu navzdol. Slavček je uže začel d-robiti glasno svojo melodijo v bližnem grmu. Iz daljine se uže čuje našemu narodu tako neprijetno in nemilo proroka-joče sovikanje ponočne uje — uhate sove.

V omenjeni podmol »pod Skalo« stopi mladenič vitke pa visoke rasti, ponosna mu je boja, kodrasti lasje se mu vijó okoli čela in senc. Obлека mu je na polu gosposka. Nekako plašno se ozira, kakor bi koga pričakoval. Sede na bližnji kamen ter se ozira proti vasi. Večkrat se čuje iz njegovih prs globok vzdih: »Ne bo je«. Ko je še vedno proti vasi gledal, zadržti kar naglo, vstane in reče veselim glasom sam pri sebi: »Ona gre«. In res, zdaj zašumi mej grmovjem proti podmolu ženska obleka. Kakor lahka meglica pride k podmolu deklica, mlada nežna deklica, vzor ženske lepote. Lahna rudečica jej pokriva mili obrazek. Gotovo se je česa bala, če prav je pot od vasice sem prav kratka, le par minut. A sedaj se ne boji nič več, sedaj je v varstvu dražega svojega Živka, koji je je tukaj čakal. Deklica je hči bogatega vaščana, nekaj bolj izobražena od drugih vaščanskih deklet. Zato jo pa tudi spoštujejo in jej rekaajo: Starešnova gospodčina.

Živko, županov sin, odpravi se jutri na pot do glavnega mesta in potem kot vojak v Bosno, kojoj ima posesti avstrijska vojska. Nocoj je prišel, da se posloví od svoje ljubimke Milke, kojoj prisrčno ljubi.

Prišedši izpregovori ona:

— Ali si me težko čakal, Živko?

— Težko, težko, ali sreča, da ni bilo dolgo.

— Prej nisem mogla priti, nisem se mogla prej ločiti, da ne bi me pogrešali. Saj se ne jeziš radi tega, kaj ne? . . . —

— Živko, kaj bo z najino ljubeznijo? Ti pojdeš sedaj a vojakom, jaz sama ostanem. Ako tebe zadene smrtna krogla, jaz ostanem na svetu z britkostjo v srci.

— Milka moja — reče on, pritiskovši jo na prsa, ne boj se! Ako padem v boji, tolažil te bo spomin, da je pal tvoj dragi v turške Bosni za domovino in za cesarja; če se pa vrnem, prizadeval se bom, da se najine želje k malu uresničijo. Prosil bom očeta, ko dojem iz vojske, da mi dovoli poročiti se, kar mi gotovo ne odreče, če se dobro obnesem v boji. Ali si zadovoljna, draga moja?

— Zadovoljna sem, povsem zadovoljna, ali če ti kdo vse te tvoje načrte prekriža, kaj potem? — Ne straši se — reče on — ljubezen je iznajdljiva, požrtvovalna in podjetljiva. Moja ljubezen do tebe, mila moja, tako je vroča, da bi šel za-te do konca sveta. Ne bojim se ni zaprek ni sovražnika, ni nobenega, le da mi ostaneš

zvesta. — Ona se ga še tesneje oklene ter pravi:

— Živko moj, zakaj dvomiš o mojej zvestobi? Res sem slabotna ženska, ali ljubila te bom vedno, ljubila do groba. — Rekši, seže v nedra, poda Živku medaljon se svojo podobo in nadaljuje:

— Kedar se ozreš na to podobico, spomni se, da te tvoja Milka ljubi, da ona le za-te živi, da je tvoja za vedno. — Živko se je čudil, kako more dekle tako naudušeno govoriti. Iznemaden tolike navdušenosti, pritlisne jo nase in goreče poljubi. Ona se mu izmakne rekoč:

— Moram iti, doma me bodo pogrešali!

Tiho in lahno sta stopala po mehkeji, rosnej travi mej grmovičjem proti vasi. Tu obstaneta. Nobenemu neče beseda iz ust Milka plače ter naslanja glavico na Živkove prsi. Slednjič se še poljubi in ona reče:

— Hođi srečno, Bog te varuj, a ne zabi, da je v tej ubožnej vasi tvoj dom, tvoje vse. Z Bogom! Še enkrat jo Živko objame, stisne jej mehko ročico in reče, naj bode brezi skrbi radi njega.

In ločita se.

Drugi dan, uže na vse zgodaj, čulo se je po vasi fantovsko petje. Razlegala se je dobro znana pesen, katero je nepoznat pesnik kakor navlaš nekoliko spremenil za ta slučaj:



dobrega prostora, tega ne more nikdo zanikati. Tudi se Slovani po svojih starodavnih običajih in posebno ruski narod po svojih posebnih socijalnih napravah mnogo razločujejo od drugih starejših evropskih narodov; oni so bolj sposobni za vsprejemanje socijalnih predrugačeb, katere bode terjal duh časa 20. stoletja; oni so sploh sprejemljivi in sposobni za človečanski napredek mirnem potem, saj so bili od nekdanj mirni, še premirni in so se prvi bavili s poljedelstvom in drugimi vejami običnega mirnega napredka.

Ne more se torej tajiti, da Slovanov je prihodnost, in ako tudi danes tu in tam opazujemo, da na priliko, kakor v Istri, Trstu z neko čudno pomočjo in z denarnimi, torej nemoralnimi sredstvi Italijanstvo zatira Slovanstvo; konečno mora pasti to nenaravno stanje, kakor gotovo mora morala zmagati nad nemoralno in Tržaški in drugi židovski kapital pač propada ne zabrani, pač pa ga bo podvzival. — Prav zato pa smo mi uže večkrat poudarjali, da tudi po postavah ljudoslovja, (populacijonistike) Slovanstva nikdo več ne odrine od jadranskih bregov, in ako se še tako napirajo nekateri državniki, pospeševalci Fambrijevih in Bonghijevih idej.

Nam Slovanom v namen našega ohranjenja v teh deželah ni treba za zdaj družega, nego zbujanje narodnega duha mej našim prostim narodom, da ohranimo v njem čvrsto narodno čuvstvo; da to ohranimo, in to bomo, ako Bog dade, potem je odprava neopravičenega gospodarstva italijanskega elementa v teh deželah le prašanje časa, kajti ako nas niso dosedaj popolnoma poitalijanili tukaj na Primorskem, zamujena je stvar za vselej, ker ekspanzivnost italijanskega življa v Primorskih deželah bode toliko bolj in hitreje ponehovala, kolikor bolj in hitreje se bode sploh Slovanstvo razvijalo in širilo iz dobrih, stalnih središč svojo posebno kulturo. Minoli so, menimo, časi, ko se je Slovan topil v tujej kulturi; on se je bode pač posluževal tudi odslej v pomnožitev svoje, ali živeti bode hotel po svoje v svojej zemlji. Padli so Grki in Rimljani, ki so bili za kulturo in svet še vse kaj družega, nego Italijani, po nekem njihovi potomci. Živenje obeh teh simpatičnih narodov kaže nam v mladosti krepkega mladenciča, kesneje srečnega moža, ki je še dolgo užival srečno starost, a na posled moral iti pot vsega posvetnega, kajti kolikor večje je kulturno in sploh duševno delovanje kacega naroda, toliko poprej se mora obrabiti njega organizem, in oslabljenega organizma se tudi ložeje poloti bolehnost, kar je glede življenja narodov demoralizacija, ki se tudi zdaj kaže najbolj pri romanskih narodih.

Iz vsega tega moremo torej sklepati, da ne zdaj, ne kesneje ne bode nikoli svet preobljuden, ker se to ustavlja postavam narave, ali to je gotovo, da nekateri narodi na število rastejo in se množijo, drugi pojemajo, in sicer se to godi tako, da jeden narod v tej meri številno nazičuje, kolikor se drugi zraven njega živeči številno vzdiguje in to po zakonu harmonije vseh moči, katere si vzajemno vzdržujejo enakotežje. Mi vidimo na priliko, da se francoski narod ne množi, še manj pa se množi madjarski, toliko bolj pa se množi na eno stran anglo-saski, na drugo slovanski, posebno ruski narod.

Konečno vidimo tudi iz tega, da se množijo in napredujejo mladi, krepki narodi, kakor ruski, lahko prisvoje tudi oblast nad slabše starejše narode, da sploh krepkejši narodi oblast silno raztegnejo, kar tudi glede moči narodnostne ideje utegne imeti posebne nastopke za nekatere države, mej njimi tudi za Avstrijo; toda o tem, kako bi mogla naša ljuba Avstrija to nevarnost od sebe odvrti še o pravem času, v prihodnjih člankih.

## Politični pregled.

### Notranje dežele.

Cesar je ministru notranjih zadev ukazal, naj se izreče njegova zahvala vsem onim, ki so izrekli sožaljenje zaradi smrti cesarice Marije Ane.

Cesar je podaril šest krasnih žrebcev iz Lipice turškemu sultanu.

V poslanskej zbornici je 28. t. m. nasvetoval poslanec Matuš, naj odsek osem najstarih na podlogi dobljenih skušenj pretrese hišni opravični red in poda dotične predloge. Potem se je nadaljevala podrobna razprava o obrtniškem zakonu in so se sprejete vse točke po predlogih dotičnega odseka. — Finančni minister je predložil načrt zakona zastran prodaje nepremikljive državne lastnine. — V večernej seji so se izvršile volitve v delegacije; za Trst je bil izvoljen Vucetič, za Gorico grof Coronini, za Istro Milevoj; za Češko so bili izvoljeni sami Čehi; moravski Čehi pa so se vzdržali glasovanja.

V seji 24. t. m. je predlagal poslanec Wiesenburg, naj vlada vsako leto, štiri tedne po začetem zborovanju, predloži ukrepe o rešenih prošnjah. Načrta zakonov zastran prevzetja Albrehtove in Pelzensko-Prizenske se sprejmeta. Železniška pogodba z Sasonsko se potrdi. Obrtniški red se v tretjem čitanju sprejme in računski sklep za leto 1879 potrdi. Sprejmeta se tudi načrta zastran predrugačbe državno-zbornskega volilnega reda za Češko in Galicijo. Sprejme se še načrt zastran zastavnih obrestev in zastran vknjiženja nove zastavne pravice po redu uže vknjiženih. Zbornica je potem rešila še vse prošnje, ki so bile na dnevnem redu po predlogih dotičnih odsekov; pri prošnji avstrijskih in solnograških kmetijskih društev, naj bodo edini sinovi brezpogojno vojaščine oproščeni, prestopila je zbornica na dnevni red. — Potem je načelnik k sklepu seje in zasedanja voščil poslancem prijeten odpočitek.

Nikdo ni pričakoval, da se zasedanje tako naglo sklene. Zdjalo bo sodila državnega zbora delovanje vsaka stranka z svojega stališča, kdor pa je nepristranski, mora pritrditi, da se je marsikaj dobrega sklenolo. V dobi od 25. aprila do 24. maja se je posvetovalo o 16 vladnih in mnogo iz zbornice podanih predlogah. Rešile so se te vladne predloge: Zastran doneskov iz državnega zaklade za uredbe reke Drava na Koroškem, zastran zatrtja bolezni škrljevo na Dalmatinskem; dogovor

z štajerskim deželnim zastopom zastran tirjatev iz francoske invazije leta 1809; zakon o davku na žganje, predloga zastran zgradbe železnice iz Mostara v Metković, potem zastran dela mladih delavcev in žensk, kakor o dobi vsakdanjega dela in posvečevanju nedelj pri rudarstvu, zakon o melioraciji; predrugačba zakona o področji vojaških sodnij, predloge glede odvracanja gorskih hudournikov, državna pogodba zastran sodnje uprave v književini lichtensteinskeje, predloge glede podaljšanja izjemnega sodstva v kotorskem okrožju; načrt zastran zidanja novih poštnih in brzojavnih poslopij v Gradcu, Olu-mucu in Opavi, dovolitev davkovskih doklad za kranjski zemljiško-odvezni zalog v letu 1884, šesto poglavje obrtniškega reda, predloga zastran državljenja Albrehtove železnice in zgore v popisu zadnje seje omenjene predloge.

Pri dopolnitvah volitev v državni zbor na Dunaji v prvem mestnem okraju je bil 26. t. m. izvoljen dr. Kopp z 2144 od 2420 oddanih glasov, v šestem mestnem okraju (Mariabils) pa trgovinske zbornice svetovalec Neuber z večino 224 glasov. Glasovnic se je oddalo 2180.

Obrtniški nadzorniki bodo 31. t. m. imeli na Dunaji prvo skupno sejo pod prvosedstvom osrednjega obrtniškega nadzornika, dvornega svetovalca Migerke ter bodo poročali o svojem dosedanjem delovanju in opazovanju, pri kateri priliki dobodo tudi poduk za prihodnje postopanje. Njih poročila se tiskana razglase.

Vojno naše brodnje bo letos imelo vaje, kakoršnih dozdej še ni bilo. Koncentrirane bodo štiri kazematnice (Tegetthoff, Lissa, Kaiser, Prinz Eugen), dve fregati oklopnici (Ferdinand Max in Habsburg), šest torpednih ladij s parnikom na kolesa Kaiserin Elisabeth za torpedno matico, v dve pomorski diviziji. Velike vaje se prično prve dni meseca junija ter bodo trajale do srede julija; pri vajah se bodo poskušale rešiti težavneje taktične in tehnične probleme novodobne pomorske vojne, in skušalo se bo tudi, kako se da najvažnejše orožje za napad navspešneje rabiti. Vršile se bodo vaje po jadranskem, jonskem, tirenskem in srednjem morju, potem pa bodo križale po omenjenih morjih ladije in se vrno le proti koncu avgusta.

Iz Zagreba se poroča v »Presse«, da se hrvatski ban v prihodnjem zasedanju postavi narodnej stranki na čelo, katere stranka ima zopet več upanja, da se volitve njej povoljno izvrše ter da bo mogoče v saboru vpešno delovanje. — Hrvatski listi pa poročajo, da vsled različnega mnenja z svojimi somišljeniki odloži svoj mandat narodni poslanec Folnegović, najrazumnejši i najpljvniši ud stranke prava.

Ogerski minister Tissa je izdal dva važna ukaza. V prvem zahteva pri volitvah mirno vedenje, prepoveduje do doslej skoraj povsod navadno pretepanje, in občinski načelnikom nalaga, naj strogo na to pazijo, da se ne bodo žalile narodnosti in veroizpovedanja. V drugem ukazu pa svari pred izseljevanjem v Ameriko, ker je prejel od tam resnična i natančna poročila, da mnogo Madjarov živi tam v največjem siromaštvu.

Zastran premelčenja črnoviškega vsučilišča se poroča, da so nekateri profesorji filozofske fakultete predlagali prošnjo na državni zbor, naj se premesti v Brno, a fakulteta tega predloga ni sprejela. Akademski senat je postopanje teh profesorjev naravnost obsodil. Sicer pa je bil deželni načelnik pooblaščen, ovreči tak sklep.

Kološvarškega vsučilišča senat je ukazal, naj se rumunskih študentov društvo »Julia« zapre. Policija je prepovedala od tega društva sklenene majnikove veselice in glavni zbor. Študentje pa so vložili pri višjem županstvu pritožbo.

### Vnanje dežele.

Srbska skupščina je 25. t. m. izročila kralju adreso, ki se naslanja na prestolni govor, izraža veselje zastran sprejema srbskega kralja v Homburgu in obiska cesarjeviča Rudolfa ter ostro obsoja upor. — Kralj se je zahvalil za domoljubna čutila. Po bojih za samostojnost se je pričela doba vsestranskega kulturnega dela. Kralja veseli domoljubni duh in edinost v skup-

ščini in prištevata ta dan mej najlepše njegovega življenja, namreč dneva, ko mu je bil rojen sin in ko je bila Srbija proklamacana za kraljestvo.

Za patrijarha vseh Armencev je bil zvoljen carigradski patrijarh Narses.

Krasovski, kateremu se je določila trdnjava Devin ali Glansko, prosil je, naj kazen prebije v trdnjavi Königstein, ker mu zrak tam bolj ugaja; njegova pravda mu je pobrala vse premoženje.

Mej nemško in angleško vlado utegne še nastati razpor zaradi nemških naseljenec na zapadni obali Afrike, kder so si zbrali zemljišče Angra Pequena i se vedno bolj tja selijo, tako sicer, da so se angleški naseljenci vznemirili in poslali zaradi tega posebno deputacijo v London, katerej je lord Derby rekel, da kolonizacija nikoli ni bila v programu Nemčije, Gladstone pa je v parlamentu izjavil, da so otoci in Angra Pequena angleška lastnina in da bo Angleška v vsakem slučaju branila svoja posestva. Bismark pa je nemškemu konzulu v Kaptown brzojavil, da so nemški naseljenci pod varstvom nemškega cesarstva, i naj se to naselencem razglasi.

V Parizu je zadnjo nedeljo na tisoče ljudstva obiskalo komunistov grobe; na grobih so se čuli klici: »Živela komunaf Živela socijalna republika!« Ker se policija ni mešala v to demonstracijo, razšlo se je počasi zopet ljudstvo ter se ni pripetil noben nered.

Holandija in Belgija ste sklenoli pogodbo, po kateri se nemški principi izključeni od prestolnega nastopstva v Holandiji.

V Belgiji so bile 25. t. m. povsej deželi prvokrat volitve po novem volilnem redu. Liberalci so mnogo sedežev zgubili.

Grški kralj 2. junija z dvema svojima sinoma odpotuje na Dunaj, od kodar ide v Peterburg, kder se vdeleži pri ženitovanju velicega kneza Sergija; oba sinova pa se z Dunaja napotita v Wiesbaden.

O egiptovskem prašanju se iz Londona poroča, da je angleška vlada sklenola, udati se francoskemu zahtevanju, da se angleški vojaki v dveh letih pokličejo iz Egipta, kakor tudi zahtevanju glede mejnarodne kontrole, katere sama ima oblast o egiptovskih finančnih zadevah delati sklepe.

Iz Sudana se poroča, da je krivi prorok sklenol, Gordona živega v roke dobiti. Uporniki okoli Kartuma ne puščajo nič več živeti v to mesto. Poroča se tudi, kar pa ni dosti verjetno, da se je Gordon izjavil, da se pomuhamedani, ako mu ne pride k malu na pomoč angleška vojska.

Iz Kahiré se poroča 26. t. m., da je mnogo selov bilo poslanih v Kartum. Governerju v Dongoli, o katerega zvestobi zdaj ni več dvombe, poslali so 1000 pušk. Tri egiptovske vojne ladije se imajo poslati po Nilu proti Sudanu. Za vojno na jesen pa se ne delajo nikake priprave. Angleški generali so se posvetovali in prišli do tega mnenja, da je pot z vojsko v Kartum skoz Suakin in Berber najmanj težavna.

## DOPISI.

Iz Tomaja, dne 18. maja. — Razvoj umnega kmetijstva se dan na dan tudi pri nas širi, za kar se tudi vlada neki zelo briga. In kaj bi ne? Saj dobro vé in spoznava, da uprav kmetijstvo — iz tega blagostanje — je stebler vsakej državi. V dosego tega nam je pa dala tudi sredstev in to so potovalni učitelji kmetijstva, koji više šole izvršujoč našemu zemljaku priporočajo in govore, predavajo.

Tako predavanje smo imeli tu v nedeljo, 18. maja. G. učitelj Kramar si je privabil vsled prizadevanja mnogo zvestih slušalcev. Vse je bilo radovedno poznati novega učitelja, posebno zato, ker je Slovenec in javno naj povem, da nič družega, nego gole stene bi bili opazili v šolsk. poslopji, ako nismo dobili slov. potovalnega učitelja; kajti delovanje, tako i »blazen pohrusten« g. pl. Baldinija, je na nas v takej meri vplival, da se nam je komaj danes rana nekoliko zacelila, poslušajoč govor v naščini.

Govorica je bila o napakah živinorej-skih na Krasu in jaz menim, da moramo biti g. učitelju paš za tako predavanje prav hvaležni, ker živinoreja nam donša velike dobičke, kar je pa le tedaj mogoče, če jo znamo umno rediti. — Vse slabo, pravi govornik, naj se odstrani, odpravi

Tam na turškem griči,

Fantje kakor ptiči,

Tam se že vojskujejo,

Tako so peli, če tudi ne veseli slovenski fantje, kajti ni spodobno, da bi vojak solzen v boj odhajal. Ali če bi mogli videti v srca togujočih mater, mlilih sester in ljubimk hrabrih mladencev, videli bi tam grenko žalost. Hrabri mladenci se ne straši, če tudi gre, tako rekoč, pod smrtno koso, on želi pokazati svojo hrabrost; a mati se boji, da zgubi svojega sina, morebiti tudi edince, sestra svojega brata, ljubica svojega družega. Pred veliko in soditi po vnanjosti premožno hišo stoji voz, tovariši čakajo, a Živko se le ne more ločiti od svojega očeta. Žal je starcu, da gre sin v boj tja v daljno Bosno, a pomagati si ne more. Slednjič pride tudi Živko nekako potr, a na videz vendar vesel, tovariši ga pozdravijo velikim hrupom. Živkov oče, stari Ivan, stoji na pragu ter daje sinu še zadnje nauke, voznik požene in voz zdrdrá po vasi. Mej potom po vasi pade Živku v voz mičen šopek z okna ene največih hiš v vasi. On se ozre in ugleda na oknu objokano Milko. Milo se mu stori. Z belo rutico mu mahlja v slovo ter briše solze raz lice. Voz drdra dalje, Živko jo še enkrat pozdravi, pa jej izgine izpred oči. Le petje se je še razlegalo po dolincah ter odmevalo tudi v vasico.

(Konec prih.)



ter pristavlja, kako naj se ravna v bolji vseh. In kako so bile vse napake resnične. Nekdo je hotel uže reči, da je gospod učitelj Krašev, ker tako dobro pozna naše razmere, a drugi mu segne v besedo: to se vé da, če ni, pa bo — saj on je naš zdej.

Iz tega vidiš, dragi bralec, s kako ljubeznijo smo slušali predavanje ter zopet nekoliko dobrih zrnec odnesli z seboj, k čemu nam je pripomogel strokovnjak z lepim načinom in zanimivostjo svojega govora. Tudi mi je omeniti, da se p. učitelj jako ujudno vede meji kmeti; in prav s tem si pridobiva spoštovanje in ljubezen, in njegovega delovanja sad se bo vsled tega kmalu videl.

Govorilo se je tudi o vinarskem društvu, ki se zdaj na krasu snuje. To vam je, predragi, neobhodno potrebno! V tem dopisu ne morem razpravljati korist; le pridno se vpišujte v društvo in preverjen sem, da vam bo vsakdo radostno gledal v obraz, ako se zanimate za svoje dobro.

Meji odličnjaki smo zagledali tudi jednega slušatelja izmed prvih magnatov kraških in ko vprašam, kedoje oni gospod, odgovorilo se mi je, da je velik prijatelj kmetijstva. Ko take merodajne osebe, zdatne moči v gmoetnem in duševnem oziru jamejo delovati, tedaj so ubožnemu ljudstvu pravi voditelji, prava podpora, zaslonba. Našemu domačinu je mari za boljše stanje svojih bližnjih, veselje mu je kmetijstva naloga, skrb in trud pa, kako spraviti kmeta na boljše noge. Zato raj: dobro nam došel, veselo pozdravljen vselej!

Človek naj stori, kolikor more — in storil je vse; kar je dobro in koristno, to nikoli ni zgubljeno.

K slepu še prav toplo priporočam Tomajcem in okolčanom, da se zvesto oklenejo moza, ki jim bo vedel zmirom dobro in rad svetovati v napredek kmetijstva, v njih blagost. Slušajte svete skušenih, poštenih, pametnih in umnih in — bolje se vam bo godilo! — č. u.

**Iz Vatovalj v Brkinah**, dne 20. maja 1884. Z veseljem je bilo gledati pomladanski cvet, vsi hribci in doli so bili v belo cvetočej obleki, lep up dajaje našemu ubornemu kmetovalcu, ali žali Bog, vse so končale gosenice in sicer v vaseh: Vateje, Podgrad, Mislje in Vatovalje; žalostno je gledati urevesa, katera so taka, kakor bi bila pogorela. Siromašen je Brkin, če mu toča ne vzame, pa mu gosenice uničijo. Na tisoče in tisoče je škoda, ljudje so premalo na zalego pazili. Poprejšnji učitelj P. ni dosti skrbel, da bi bil podučeval ljudi in vzlasti mladino o zatiranju in pokončevanju tega drevja zelo škodljivega mrčesa, brigal se je le za petje. Ubogemu kmetu res petje blaži srce, ali to ni dosti, kmeta treba učiti tudi kmetijstva. Sezanji g. učitelj Del Cot je precej, ko je zapazil gosenice, mladini v šoli raztolmačil, kako se imajo uničevati in povedal sredstva za to. Gosp. učitelj Del Cot tudi odrasle v cerkev grede ob nedeljah podučuje in jim tudi kaj iz kmetijstva pove. On je naučil ljudi za šolski vrt, kateri je našej mladini neobhodno potreben. Slišimo, da se g. P. odpravlja v Gorico, radi mu damo slovo iz naših Brkinov, sedanjemu g. učitelju Franjo Del Cotu pa ključemo: dobro došel.

**Iz Dutovljanske občine**, 19. maja. Po jedernatem predavanju popotvalnega učitelja v Tomaji dne 18. t. m. se je v vinarsko društvo vpisalo mnogo osov, ko je g. Kramar temeljito razložil namen tega društva mnogobrojnej množici, ki ga je pazljivo poslušala. Upamo da se vpiše v to društvo še mnogo posestnikov. Glavni sedež temu društvu bi bil najprimernejši v Dutovljan, ker je središče Krasa.

Posebna hvala gre g. A. Štoku v Dutovljan, ki tako neutrudljivo budi ljudstvo k spoznanju za njegovo blagost. Kakor vam je poslednji dopisnik poročal, uže mnogo je žrtvovala naša občina za pogojzovanje Krasa, a pri vsem tem se je letos zaprl blizo 20 orolov pašnika, in sicer tak pašnik, ki je uže popolnoma pogozden, in to pri vasi odelka Krephe, ostali pašnik, ki je potreben da se pogozdi, ker je čist gruč, pa se je prepustil, da živina na njem strada; je li to napredek? Za časa županovanja g. A. Štoka se je mnogo pogozdilo, pa je občina le malo obhujala. Z ožojnim srcem obžalujemo njega odstop, ker po tem je nastal velik nered, ne ve se zakaj, morda zaradi nezmožnosti sedanjega županstva? Računi utegnejo biti zlo zmedeni, ker se delajo uže nenavadno dolgo. Upamo vendar, da se povrne zopet toliko zaželen mir k nam, ker ga potrebuje vsa občina. Opazovalec.

**Iz Cola nad Vipavo** 20. maja. — Tukaj smo imeli 18. t. m. volitev občinskega župana; izvoljen je bil z sedmimi glasi (šest je bilo nasprotnih) g. Maks Zgur, gostilničar; za svetovalca sta bila izvoljena g. Andrej Rovin in g. Mihael Puc, toda omenjena nista hotela volitve sprejeti in to iz posebnih vzrokov, na nju mesto sta prišla Fran Puc in Fran Čuk.

Naj tudi omenim, da se pri volitvi ni pravilno postopalo, sicer bi bil prišel na županov sedež drug, ki je za to mesto sposoben in unet za blagost občine.

Volitev bi se bila drugače izvršila, pa bil je na križpotu agent, ki je volilce k sebi vabil in napajal, da so mu v veselje družbi glasove prodajali za dva ali tri litre vina in tako so pri volitvi zmagali in napravili prepri in škodo.

Kakor se sliši, vložje nekateri posestniki pritožbo zoper nepravilno volitev. Eden, ki mu je to mari.

## Domače in razne vesti.

**Politično društvo Edinost.** Predsedništvo omenjenega društva vabi vse odbornike in namestnike k seji, ki bo v soboto, dne 31. t. m. ob 11. uri dopoldne pri uredništvu našega lista, ulica Torrente, poleg nove tiskarne. Na dnevnem redu bode posvetovanje zaradi dopolnitve volitev za deželni zbor Istrski. — Nadejati se je, da se te važne seje vdeležijo vsi odborniki in namestniki.

### Volilec voloskega okraja!

Kakor vam je znano iz zadnje št. »Edinosti«, odpovedal se je častiti kanonik, izvrstni poprejšnji Vaš poslanec, v. č. gosp. Strk, zaradi bolehnosti volitvi v deželni zbor. Politično društvo »Edinost«, ki je pozvedalo menjenje čestitih volilcev, je zvedelo, da bi mnogi rodoljubje in volilci najraje videli, da kandidira g. Slavoj Jenko, trgovec in posestnik v Podgradu, kateri je obče znan kakor pošten, rodoljuben in razumen mož. — Odbor Edinosti bode imel v soboto svojo sejo in v sobotnem našem listu, bomo prinesli oklic društva »Edinost« na volilce Koperskega in Voloskega okraja.

**Volitve deželnih poslancev v Koperskem in Voloskem okraju leta 1884.** O volitvi volilnih mož v Buzet-u nam pišejo: »Sopet v soboto, dan na katerega se naše najunačnejše občine najtežavnejše vdeležijo. Potem pa se je glasovalo po starih volilnih listinah, a ne po novih popravljenih; v starih listinah pa so spuščeni skoraj vsi naši veljavni možje buzetskega sodniškega okraja. — Kadar so zvedeli naši volilci, da se bode volilo po starih listinah, so protestovali, pa se oddalili in se niso niti vdeležili volitev; volili so potem sami italijanaši, pa naše kukovice. Pa vse to ne pomaga nič, ker pri volitvah poslancev bode tako i tako, tudi brez Buzetčanov zmaga naša; volitve v koperskem pol. okraju so se namreč tako izvršile, da bode sigurnih 48 volilcev za naše narodne poslance, kukovice pa imajo k večem le 32 glasov. Da so stare listine buzetske za volitev prvotnih volilcev vse pokvarjene, to se vidi najbolj iz tega, da so pri letošnjih občinskih volitvah v Buzet-u samem, kder je vendar gnejzdo kukovic, sijajno zmagali v II. in III. razrdu naši, čisto narodni ljudje, in da bo odslej buzetski občinski zastop in buzetsko županstvo odločno narodno. — Bogme, tega se ni bilo nadejati še tako kmalo, in vendar je prišlo, kakor more priti še marsikaj v Istri, da so le naši rodoljube pošten in delalni.

Da soprotne volitve v Pomjanu, Piranu, Miljah, v Dekani tako dobre izpale, za to se je pred vsem trudila čestita duhovščina, a tudi ti le zasebniki posestniki: gg. Turko Jožef Ferkota, Turko Jožef Cermalj in Sv. Antona, Mihec iz Kubeda, Ivan Vidali iz Kubeda, I. Grižon, nadžupan v Dekani, I. Gregorič, posestnik v Dekani, Paulič, veleposestnik v Črnekalu, Cepak iz Ržara, Josip Franca iz Gračiča, Bordon Ivan iz Sv. Antona, Mahnič Jožef in Lovro Cikada iz Dekani, a naposled gg. Kavalič in Kotrlje Andrej iz Sv. Antona, katera zadnja sta ta pot privikar volila z nami za narodne volilne možje. — Vsem tem gospodom bode v imenu svete naše stvari izrečena presrečna hvala.

**Imenovanje.** Deželni namestnik za Primorsko je imenoval začasnega stavbenega pristava Konrada Fiers za stalnega stavbenega pristava v tehnični državni službi na Primorskem.

**Povišanje.** Prečast, gosp. konzist. svetovalec, tajnik in dvorni kaplan dr. Janez Žuža je postal nadžupnik in dekan na Laškem (Markt Tüffer) v lavantskejški škofiji.

**Prof. dr. Glaser** je sprejel od naučnega ministerstva ponudbo, naj dovrši etimološki sanskritski slovar, kateri je prišel delati česki učenjak Vaniček, ki je pa meseca februarja v Pragi umrl ter pustil delo nedovršeno. Vsled tega je Glaser odložil popotovanje v Pariz ter šel v Prago. To odklivanje našega rojaka dela čast vsem Slovincem. Da so toliko izobraženi in učni Čehi morali o znanstvenih

zadevah seči po Slovincu, to je važna stvar.

**Za tržaško malo semenišče** se je od 16. aprila do 16. maja nabralo; doneskov od duhovnikov 48 gl. 50 kr., doneskov od vernikov 94 gl. 97 kr., družba svete obitelji je darovala 5 gl., cerkve so dale za leto 1884 149 gl. raznih dohodkov je bilo 726 gl. 10 kr., in sicer so zložili semenišča gojenci 91 gl., iz zaloge Dobrilih štipendij je došlo 500 gl., iz Guličeve štipendije 80 gl., majnikovi kuponi so dali 55 gl. 10 kr., vsi dohodki znašajo toraj 1023 gl. 57 kr.

**Novice iz tržaške škofije.** Razpisana sta kanonikat »Manzini« v Kopru do 31. maja in kaplanija »Revoltella« v Farnetu do 20. junija. — Umrl je 6 t. m. č. g. Ant. Bole, kaplan v pokoju v Pomjanu.

**Duhovne vaje** za svečenike tržaške škofije se bodo letos na prvo vršile v Trstu od 21. do 25. julija.

**Pekovska zadruga v Trstu.** Začasni odbor pekovske zadruge naznanja s tem, da bode 10. junija t. l. občni zbor gospodarjev, 12. junija t. l. pa občni zbor delalcev, oba zbora v restavraciji »Al Giardinetto«. Začetek zborovanja se naznani kasneje.

### Lipičanski konji na prodaj.

Redka prilika si prelepih lipičanskih konj, čiste in mešane arabske krvi, kupiti bo 3. junija, kateri dan bo v Lipici očitna dražba (katere uže 18 let ni bilo). Na tej se proda 16 konj (brez napak od 2—4 let) in sicer 5 žrebčev in 11 kobilic. Dražba se prične ob pol 11. uri. Slovinci, kateri ste prijatelji konjičev, tej najlepši živali, ne zamudite prilike, najpote se ta dan v Lipico. Ko bi se vam tudi ne posrečilo, arabskega konjiča domu pripeljati, ne bode vam žal, da ste Lipico, najlepši kraj v tržaški okolici, in uže nad 300 let slovečo dvorno kobliarno videli. Lipica je pol ure od sežanske postaje oddaljena.

**Zaprizeženih mešetarjev** je v Trstu 116, kakor se vidi iz dotičnega, od borse izdanega imenika. Mej temi je 64 mešetarjev za blago, 38 za menijce in denar in 14 za vožnje in zavarovanja.

### Tržaške novosti:

**Tržaški magistrat** je razpisal tri službe šolskih slug, eno za ljudsko šolo na Belvederu z letno plačo 400 gold., eno na ljudski šoli na Ferjeri z letno plačo 350 gold., in eno na ljudski šoli v starem mestu z letno plačo 300 gold. Prošnje se morajo položiti pri magistratu do 15. junija.

**Tržaških lovcev društvo** bode oba binkoštna praznika praznovalo svoj uže enoletni obstož s tem, da bo v Bazovici dobro jelo in pilo, mej tem pa streljalo v nekem obzidanem prostoru (dvoršču) na steklene kroglice. Tudi strelno! A mi Slovinci najdemo uže boljših kratkočasnosti.

**Menadžerija.** — Kedor bode hotel videti vse polno različnih eksotičnih živali, imel bo za to priliko v kratkem; na dvorišču, na katerem je javna tehnična nasproti javnega vrta, namreč razstavi te dni tuk. g. Singer vse polno živali, levov, tigrov, slonov, opic, mej njim jorang-utang-ov in drugih.

**Nesreče.** V soboto so peljali konji tuk. spediterja Xidias blago na molo Ginsepino, a tam so vsled nepaznosti voznika padli konji z vozom v red v morje; ker je bila precej pri rekah pomoč, so konje kmalu potegnili iz morja.

**Vreme.** Iz Kranjskega in tudi iz nekaterih krajev Primorskega poroča se nam o nevihtah in točli, ki je napravila veliko škodo. — V Trstu pa smo imeli 3 dni tako hudo burjo, da je drevje lomila, trte po okolici močno poškodovale in skoraj vse sadje uničila. Po hudej vročini je zopet par dni bilo prav mrzlo. Čudno vreme!

**Pri prihodnjih porotnih obravnava v Trstu** pridejo na vrsto ta le kaznjiva dejanja: 3. in 4. junija, zatoženi Karol dr. Ciatto, Karol Bechtlinger in Viktor Cavesso, razžaljenje česti; 5. junija, Angelo Ziliotto, goljufija; 6. junija, Julij Kirchhöfer, razžaljenje česti; 7. junija, Martin Maver, uboj; 9. junija, Jožef in Marija Zottig; ponarejanje denarja; 10. junija, Helena Perčič, detomor; 11. junija, Julij Netter in Jožef Milanič, razžaljenje česti. — Nu, časnikarstvo je najbolj zastopano.

**Ujetnik pobegnel s parnika.** V Aleksandriji so prijeli dva Tržaška tatova, ondolti naš konzulat ju je poslal po Lloydovem parniku v Trst, da ju bode sodila tuk. sodnija; — spremljal ju je navadni konzulatski kavaš. — A eden obeh se je v trenutku, ko ga kavaš ni opazeval vrgel čez krov v morje blizo otoka Cefalonija ter je potem plaval skoraj 1 miljo daleč, dokler je dosegel suho zemljo in tako ubežal. Ta tiček z ribjimi lastnostmi je nek Jožef C., čevljar tržaški.

**Prorokinja.** ki svoje lastne bodočnosti ni poznala, spravil je v seboj pod ključ te dni varstvene straže nadzornik, g. Nučič. Najprej je metala karte in iz njih prorokovala. Ker je pa to prorokovanje uže prenavadno ter se jih premnogo ž njim peča in zato nema več zlatega dna, izmislila si je nekaj boljšega,

nenavadnega, bolj gotovega. Prorokovati je začela iz lone, skled, oglja, svinca, kropa in iz žebeljev, vzeti iz rakev na pokopališču sv. Ane; vsaj tako je ona trdila in dostavljajo, da daje zanje 1. 2 in več goldinarjev. S temi čarodejnimi stvarmi in tajnimi zakletkami je vabila iz žepov lahkovernih gospej po 5—10 tudi po 50 in 100 gol.; imela je tedaj dober posel, ki je kaj nesel. A vsake stvari je enkrat konec, in tako se je končalo tudi njeno prorokovanje, o katerem ima zdaj čas premišljevat. Kaj pa Pepi Strigon?

**Vest o petardi** v ulici Malcantone, katero smo prinesli v št. 40 našega lista, baje ni resnična; prinesla jo je prva »L'Alabarda«, list, ki dela le v senzacijah. Policija nič o tej bombi ne zna, in ne more znati, ker jo je menda videl in slišal le reporter »Alabarde«, alias »Solobarde«. Sicer pa jo treba priznati, da so policijski organi zadnji čas prišli na sled mnogim petardistom ter jih mnogo tudi imajo pod ključem.

**Policijsko.** Neznani tatovi so v soboto po lestvicah splazili se v prvo nadstropje hiše št. 513 v Rocolju, tam vdrli šipo okna sobe neke Marije T., ki je tako trdno spala, da ni slišala, kako so tatje preiskovali nje omaro in iz nje vzeli zlate uhane, 8 svilnatih rut in 2 zlata prstana. — Necega delalca na ladjah (kalafu) je policija zaprla, ker je svojo priliko na javni ulici pretepal in tako nevarno ranil, da so jo morali precej odpeljati v bolnico. — Policija je vtekla v nedeljo zvečer pod ključ tri izvoščike, ker so četrtga izvoščika necega Ukmarja pretepal in do dobrega namahal. — To so junaki: trije proti enem! — V nedeljo zvečer je policija našla fakina Franca C., ko je na ulici slišal nekega pijanca pa ne z namenom da ga pelje spat, ampak da ga pusti nazaj na ulici. — Ker se pa to ne sme, bode se zdaj v luknji pokoril. — Nekemu izvoščiku v Kadinu št. 224 so v ponedeljek v noči neznani tatje iz zaprte skrinje ukradli listnik, v katerem je bilo 200 gl.

**Iz Materije** nam pišejo: V Materiji se godé na polti še vedno nerednosti; vse opominjevanje ne pomaga nič. N. pr. »Slov. Narod« 116, št. in »Novic« 20. št. ni dobila bližnja Čitalnica v Brezovici; prav tako je ležala neka poštna nakaznica na pošti polnih 13 dni, ne da bi se bil oddal vročinski list, če tudi je skoraj vsak dan prilika, liste odlašati. Škoda, ki bi lahko iz tega izvirala, bi bi a prevelika, da bi se moglo to trpeti. Kako pa je z družinimi pisni, ako se s časopisi in priporočenimi listi tako dela?

**Slovenska čitalnica v Gorici** priredi besedo denes zvečer ob 8. uri na čast biskupu Strossmajerju, ki se je te dni povrnil iz Rima v Gorico, kder ostane kakih 8 dni. — Dobro bi bilo, da bi se mu šla pokloniti v bližnjo Gorico tudi deputacija trž. Slovanov. Program veselice je jake zanimiv.

**Pri prihodnjih porotnih obravnava v Gorici** se bodo sodila ta le kaznjiva dejanja: 4. in 5. junija, zatoženi Ivan Rea, goljufija; 6. junija, Ivan Levpušček, teško telesno poškodovanje; 7. junija, Eliza Kraus, tatvina; 9. junija, Ivan Hergenassi in Domenik Pavioti, rop; 10. in 11. junija, Anton in Jožef vdova Besednjak, zažig; 17. junija, Jožef Lazar, Jožef Balok, J. Žef Hrast, Anton Perinčič, Anton Berginc, Tomaž Rakovšček, Ivan Plesnar, Martin Felz, Franc Primožič, Ivan Cendov in Anton Gaberščik, ponarejanje javnih kreditnih papirjev.

**Iz Postojne** se 25. maja piše »Ljublj. Listu«: Priprave za električno razsvetljavo postojnske jame delajo se velikanske. Vrše se uže poskušnje; prva bila je v soboto, druga včeraj v nedeljo popoldne po službi božji v prisotnosti blizo 160 vojaških gojencev z Reke. Druga izvršila se je izredno povoljno: vse je občudovalo naravno moč in krasoto električne luči, zlasti čarobno razsvetljeno bilo je plesišče in kalvarija; to bode privabilo izvestno premnogo ptujcev v prijazno Postojno o Binkošti. In čegava zasluga je vse to? komu neki gre v prvi vrsti zaslužena hvala? sigurno našemu za blagost in napredek Postojne in vsa okraja neumorno delujočemu, za napredek in za vse lepo in koristno prevnetemu gospodu glavarju Globočniku.

**Rekodelsko bralno društvo** v Tominu napravi, pri godnem vremenu, na binkoštni ponedeljek dne 2. junija t. l. popoldne v prafer pri strelšču »Izlet«, pri katerem bo sodelovala demača gozba. K obilni vdeležbi vabi ujudno: Odbor.

**Slavnost blagoslovljenja zastave savinskega »Sokola«** bode torej gotovo oba binkoštna praznika v prijaznem trgu Mozirje. Kedor le more najobišče to slavnost naših stajerskih bratov; grevalo ga ne bode, ker savinska dolina je uže sama na sebi vredna, da jo človek obiše. Iz Trsta pojde tija močna deputacija, 12 do 14 Sokolov in pa mala deputacija del. podp. društva.

+ Miroslav Smetana, največji umetnik češke narodne godbe, umrl je 12. t. m. On je Čehom ustvaril narodno glasbeno-lite-



